

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060308

PROTOKOLL
2022-03-09
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga 63
Mål nr M 619-21

RÄTTEN

Hovrättsråden Fredrik Ludwigs och Li Brismo samt tf. hovrättsassessorn Hanna Björklund, referent

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Hanna Björklund

PARTER

Klagande

Länsstyrelsen i Örebro län
701 86 Örebro

Motpart

1. Nordic Trout Sweden AB, 556844-2783
Fiskehamnsvägen 10
227 10 Föglö
Åland

Ombud: J M och A G

2. Havs- och vattenmyndigheten
Box 11930
404 39 Göteborg

3. Sunne kommun
686 80 Sunne

SAKEN

Tillstånd till fiskodling i Övre Fryken vid Stöpafors i Sunne kommun; nu fråga om klagorätt

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2020-12-18 i mål nr M 1633-20

Nordic Trout Sweden AB (bolaget) bedriver fiskodlingsverksamhet i Övre Fryken vid Stöpafors i Värmlands län. I juni 2019 ansökte bolaget om tillstånd till fortsatt och utökad verksamhet. Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Örebro län

Dok.Id 1801448

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		måndag – fredag 09:00–16:30

avslog bolagets ansökan. Bolaget överklagade miljöprövningsdelegationens beslut till mark- och miljödomstolen som ändrade miljöprövningsdelegationens beslut och meddelade bolaget tillstånd till fortsatt och utökad verksamhet. Länsstyrelsen i Värmlands län avstod från att yttra sig i mark- och miljödomstolen. Länsstyrelsen i Örebro län har överklagat mark- och miljödomstolens dom till Mark- och miljööverdomstolen. Länsstyrelsen i Värmlands län har upplyst att Sunne kommun numera är tillsynsmyndighet för bolagets verksamhet.

Bolaget har yrkat att Länsstyrelsen i Örebro läns överklagande ska avvisas på grund av bristande klagorätt.

Länsstyrelsen i Örebro län har bestritt bolagets avvisningsyrkande och anfört att klagorätt föreligger till följd av länsstyrelsens motpartsställning hos mark- och miljödomstolen samt att Mark- och miljööverdomstolens beslut om prövningstillstånd och den fortsatta handläggningen av målet måste tolkas som att domstolen ansett att länsstyrelsen har klagorätt.

Efter föredragning fattar Mark- och miljööverdomstolen följande

BESLUT (att meddelas 2022-03-30)

Mark- och miljööverdomstolen avvisar Länsstyrelsen i Örebro läns överklagande.

Skälen för beslutet

Mark- och miljööverdomstolen har meddelat prövningstillstånd i målet. Varken beslutet om prövningstillstånd eller den efterföljande handläggningen av målet innebär att domstolen har avgjort frågan om Länsstyrelsen i Örebro läns klagorätt. Mark- och miljööverdomstolen har därför att ta ställning till bolagets avvisningsyrkande.

När en enskild överklagar en förvaltningsmyndighets avgörande är den förvaltningsmyndighet som först beslutat i saken motpart till den enskilde sedan handlingarna i målet överlämnats till mark- och miljödomstolen, om inte annat är särskilt föreskrivet (5 kap. 2 § första stycket lagen [2010:921] om mark- och miljödomstolar). Bestämmel-

sen motsvarar 7 a § i förvaltningsprocesslagen (1971:291). Skälet till införandet av regeln i förvaltningsprocesslagen var att åstadkomma en tvåpartsprocess. Det ansågs inte tillfredsställande med en ordning som innebar att all rättsbildning inom målgrupper av enpartskaraktär – när talan bifallits – skulle stanna i första domstolsinstans (se prop. 1995/96:22 s. 73).

I detta fall är det Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Örebro län som först beslutat i saken. Inom vissa länsstyrelser, bland annat Länsstyrelsen i Örebro län, ska det finnas en miljöprövningsdelegation som är ett särskilt beslutsorgan (14 § förordning [2017:868] med länsstyrelseinstruktion). Värmlands län omfattas av prövningsområdet för Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Örebro län (13 § förordningen [2011:1237] om miljöprövningsdelegationer, delegationsförordningen).

Prövningen vid miljöprövningsdelegationen ska ske självständigt från länsstyrelsens roll som tillsynsmyndighet och företrädare av miljöintressen och andra allmänna intressen (4 § delegationsförordningen). Miljöprövningsdelegationen är dock inte någon särskild fristående förvaltningsmyndighet (se prop. 1997/98:45, del 1, s. 472 och MÖD 2015:40). En miljöprövningsdelegation är således administrativt hemmahörande under en länsstyrelse men självständig i sin beslutsfunktion i förhållande till länsstyrelsen.

Beträffande överklagande av en miljöprövningsdelegations beslut hänvisar delegationsförordningen till bestämmelserna i miljöbalken om en länsstyrelses talerätt (27 §). Bestämmelserna i miljöbalken innebär att behörig länsstyrelse ska föra talan i ansökningsmål för att tillvarata miljöintressen och andra allmänna intressen om det behövs (22 kap. 6 § miljöbalken och MÖD 2017:5). Detta gäller även i ärenden som prövas av länsstyrelsen (19 kap. 5 § 5 miljöbalken). I varje län ska finnas en länsstyrelse som ansvarar för den statliga förvaltningen i länet (1 § förordningen med länsstyrelseinstruktion). Som utgångspunkt får en länsstyrelses ansvar för att tillvarata miljöintressen och andra allmänna intressen därmed anses vara begränsat till det egna länet.

Länsstyrelsen har således olika roller enligt miljöbalken. Tillståndsprövningen ligger på miljöprövningsdelegationen inom länsstyrelsen, medan tillsyn inklusive företräderskap för allmänna intressen ligger på länsstyrelsen som sådan inom respektive län (se a. prop. s. 473).

Det ovan sagda innebär, enligt Mark- och miljööverdomstolen, att när en länsstyrelse genom sin miljöprövningsdelegation prövar en ansökan bör länsstyrelsen inte anses som förvaltningsmyndighet enligt 5 kap. 2 § lagen om mark- och miljödomstolar. Länsstyrelsen blir då inte motpart vid enskilda överklagande till mark- och miljödomstolen enligt den paragrafen. Syftet med regeln i 5 kap. 2 § lagen om mark- och miljödomstolar, att åstadkomma en tvåpartsprocess, upprätthålls istället genom att behörig länsstyrelse när det behövs ska föra talan i målet för att tillvarata miljöintressen och andra allmänna intressen enligt 22 kap. 6 § miljöbalken och genom att länsstyrelsen i det län där verksamheten bedrivs eller avses att bedrivas ska ges tillfälle att yttra sig innan miljöprövningsdelegationen beslutar i ett ärende (25 § delegationsförordningen).

Länsstyrelsen i Örebro län är alltså inte att anse som part i målet med stöd av 5 kap. 2 § lagen om mark- och miljödomstolar. Det har inte framkommit att Länsstyrelsen i Örebro län i övrigt har några miljöintressen eller andra allmänna intressen inom det egna länet att bevaka i förhållande till bolagets ansökan eller verksamhet. Länsstyrelsen i Örebro läns överklagande ska därför avvisas.

Beslutet får enligt 5 kap. 5 § lagen om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

Hanna Björklund
Protokollet uppvisat/